

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/142/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320203653
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8320203653.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci maloletého V. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina, dieťa rodičov: matky P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, B., právne zastúpená JUDr. Martina Řeřichová, PhD. advokátka s.r.o., Námestie slobody 13/25, Humenné, a otca Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, S., právne zastúpený JUDr. Vladimírom Šatníkom, advokátom, Mierová 64/2, Humenné, o zníženie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k.10P/245/2020-172 zo dňa 01.06.2021, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zníženia výživného na mal. V. zo sumy 60,- eur na sumu 30,- eur, počnúc dňom podania návrhu.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom návrh zamietol. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Rozhodnutie súd právne zdôvodnil ust. § 26, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o rodine“).

4. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že naposledy bolo o výške výživného pre maloletého V. rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P 49/2018 zo dňa 04.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoP 90/2019 zo dňa 29.01.2020. Výživné bolo zvýšené zo sumy 30,- eur mesačne na sumu 60,- eur mesačne, počnúc dňom 01.02.2018. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.02.2020. Matka v tom čase pracovala ako predavačka u zamestnávateľa Q. V., pričom za obdobie od 7-12/2017 dosahovala vymeriavací základ 435,- eur, za obdobie od 1-5/2018 vo výške 140,- eur a od 6/2018-2/2019 bol jej príjem v priemernej výške 117,57 eur. Otec pracoval od 01.02.2017 a jeho odmena podľa zmluvy bola vo výške 96,- eur.

5. Dôvodom pre zmenu vyživovacej povinnosti má byť zmena pomerov na strane povinného rodiča, alebo aj na strane maloletého dieťaťa. Návrh matka argumentuje najmä zdravotnými dôvodmi, ktoré jej bránia zamestnať sa v riadnom pracovnom pomere a podľa lekárskeho správy jej lekár odporúča skrátený pracovný úväzok. Podľa lekárskeho správy predložených matkou sú jej zdravotné problémy pretrvávajúceho charakteru a nevznikli v čase od poslednej úpravy výživného. Jej zdravotný stav je teda rovnaký ako v čase poslednej úpravy výživného. Pokiaľ sú zdravotné problémy matky takého vážneho charakteru ako uvádza, má možnosť riešiť si ich podaním žiadosti o priznanie invalidného dôchodku. Matka nepreukázala, že by o priznanie invalidného dôchodku požiadala, resp. že by jej bol priznaný, alebo nepriznaný. Súd v konaní zistil, že matka stále pracuje u zamestnávateľa Q. V.. Jej príjem v roku 2021 bol zhruba 105,- eur mesačne, okrem toho poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 50,- eur mesačne. Podľa vyjadrenia zamestnávateľa pracuje matka na skrátený pracovný úväzok z dôvodu jej zdravotných problémov, ako aj nepriaznivej finančnej situácie zamestnávateľa. Matke podľa jej vyjadrení finančne pomáha sestra, a to sumou 300-350,- eur mesačne. Výdavky matky na bývanie predstavujú sumu 150,- eur mesačne a náklady na úver vo výške 50,- eur mesačne. Úver si matka zobrala titulom vrátenia finančných prostriedkov svojej sestre, ktorá jej poskytla sumu 7.850,- eur na vyplatenie otca titulom vyporiadania BSM. Úver bol vo výške 10.000,- eur, pričom matka zvyšok použila na zveľadenie bytu a na živobytie. Súd zároveň uviedol, že k uzavretiu dohody o vyporiadaní BSM došlo v roku 2017, kedy došlo aj k vyplateniu finančných prostriedkov, a teda táto skutočnosť bola súdu známa už v čase poslednej úpravy výživného a nejde o novú skutočnosť.

6. Otec je v súčasnosti zamestnaný s príjmom 616,14 eur. Býva so synmi v prenajatom byte, kde mesačné náklady predstavujú sumu 300,11 eur + náklady na internet vo výške 9,50 eur mesačne. Plnoletý T. navštevuje B., pričom nástupom na nadstavbové štúdium sa jeho výdavky môžu zvyšovať. Maloletý V. je žiakom 9.ročníka základnej školy. V nasledujúcom školskom roku bude navštevovať strednú školu, čím sa jeho výdavky zvýšia. Otec má závažné zdravotné problémy a jeho náklady na lieky predstavujú sumu 40,- eur mesačne. Napriek tomu nastúpil do zamestnania. Náklady na stravu, ošatenie, obuv a ďalšie predstavujú minimálne 250,- eur mesačne. Po 30,- eur mesačne dáva synom na účet.

7. Súd vzal do úvahy, že matka má pretrvávajúce zdravotné problémy, avšak vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom je ich zákonnou povinnosťou a je povinnosťou rodiča usporiadať si svoje finančné záležitosti tak, aby si túto zákonnú povinnosť mohli plniť. Výživné vo výške 60,- eur mesačne nie je vysokým výživným a určite nepostačuje na úhradu nákladov maloletého, ktorý od budúceho školského roka nastúpi na štúdium na strednej škole. Matka si finančné prostriedky zabezpečuje aj od svojej sestry, a to výške 300-350,- eur mesačne, preto mal súd za to, že si môže plniť vyživovaciu povinnosť vo výške 60,- eur mesačne. Keďže teda od posledného rozhodnutia k zmene pomerov na strane matky nedošlo, návrh na zníženie výživného súd zamietol.

8. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovení § 52 Civilného mimosporového poriadku a náhradu trov konania súd účastníkom nepriznal.

III. Obsah odvolania matky

9. Proti rozsudku podala odvolanie matka. namieta, že súd nesprávne porovnal zárobkové a majetkové pomery matky v čase pôvodného rozhodnutia s terajším stavom. Aj keď matka pracuje u toho istého zamestnávateľa, jej príjem je podstatne nižší, bola jej znížená aj dávka v hmotnej núdzi. Matka mala snahu preukázať hľadanie si iného výhodnejšieho zamestnania s prihliadnutím na jej zhoršený zdravotný stav, čo súd do úvahy nevzal. Zdravotný stav matky má pritom zhoršujúcu tendenciu, čím nemožno do budúcnosti vylúčiť, že matka nebude môcť vykonávať žiadnu prácu. Z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie bola matka nútená požičať si finančné prostriedky od sestry v sume 5.000,- eur. Súd tiež nevzal do úvahy ďalšiu vyživovaciu povinnosť matky voči plnoletému synovi T.. S poukazom na tabuľové výživné, používané v Českej republike, uvádza matka, že pri jej priemernom čistom príjme vo výške 151,46 eur predstavuje výživné sumu 33,32 eur (22% z čistého príjmu matky). Výdavky na maloletého neboli zo strany otca zároveň preukázané. Napadnutý rozsudok navrhla matka zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súčasne si uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia.

10. Podľa vyjadrenia opatrovníka výživné vo výške 60,- eur nie je vysokou sumou a určite nepostačuje na úhradu nákladov maloletého, ktorý zároveň nastúpi na štúdium na strednej škole, čím dôjde k zmene pomerov na jeho strane. Napadnutý rozsudok navrhol opatrovník potvrdiť ako vecne správny.

11. Otec považuje dôvody odvolania za neopodstatnené a napadnutý rozsudok za presvedčivý a náležite odôvodnený. Navrhol ho potvrdiť v celom rozsahu.

12. V rámci odvolacej repliky matka zotrvala na podanom odvolaní.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

13. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

14. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. o Mal. V. sa osobne stará otec, matka prispieva na výživu maloletého sumou 60,- eur. Výška jej vyživovacej povinnosti bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P 49/2018 zo dňa 04.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoP 90/2019 zo dňa 29.01.2020. V súčasnosti sa matka sa podaným návrhom domáha zníženia výživného na sumu 30,- eur mesačne, argumentujúc pritom svojou ťaživou sociálnou situáciou a zhoršeným zdravotným stavom. Súd prvej inštancie návrh zamietol, konštatujúc, že od času posledného rozhodnutia nevzhladol v preskúmanej veci zmenu pomerov, ktorá by rozumne dôvodila skoršieho súdneho rozhodnutia. so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa matka nestotožnila. Jej odvolanie však považuje odvolací súd za nedôvodné. Prijatý právny záver argumentuje pritom odvolací súd nasledovne.

15. Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ust. § 230 CSP i ust. § 78 ods. 1 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“). CSP v uvedenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka res iudicata - veci rozhodnutej).CMP však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať, konkrétne ust. § 121 CMP, ktoré umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa zmenili pomery. Za zmenu pomerov možno považovať okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie rozsahu vyživovacej povinnosti (zásada „rebus sic stantibus“).

16. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo na strane povinného rodiča. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa a s tým spojený nárast nevyhnutných nákladov, trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa, podstatné zvýšenie či zníženie pravidelného príjmu jedného z rodičov.

17. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu na zvýšenie výživného je nielen to, či sa výrazne, trvalo, nie krátkodobo alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom.

18. V kontexte preskúmanej veci súd prvej inštancie správne a v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav veci. Súčasný pomery v rodine maloletého dieťaťa boli porovnávané so stavom, existujúcim v čase vydania predchádzajúceho súdneho rozhodnutia. Zistené príjmové pomery matky sa nezmenili,

zhoršený zdravotný stav pretrváva a vyplatenie prostriedkov na účely vyporiadania BSM nie je novou skutočnosťou. Naproti tomu, mal. V. dospieva, s čím sa neodmysliteľne spájajú zvýšené výdavky na stravné, ošatenie, obuv či spoločenské vyžitie. Prehliadať nemožno ani prechod maloletého v rámci stupňov školskej dochádzky. Zníženie výživného sa jednoznačne v neprospech záujmom maloletého, pritom ani odvolací súd nezistil žiadne okolnosti mimoriadneho významu, ktoré by prevážili nad záujmom maloletého na riadnom uspokojovaní jeho životných potrieb.

19. V konkrétnostiach k odvolacím námietkam matky sa odvolací súd oboznámil s rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P 49/2018 zo dňa 04.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoP 90/2019 zo dňa 29.01.2020. Z jeho odôvodnenia je zrejmé, že vyživovacia povinnosť voči mal. V., ustálená na sumu, bola limitovaná možnosťami a schopnosťami matky. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni matka v období od 06/2018 do 02/2019 dosahovala príjem z pracovnej činnosti v priemernej výške 117,57 eur. Podľa vlastnej odvolacej argumentácie matka v súčasnosti dosahuje priemerný príjem 151,46 eur, čo predstavuje nárast oproti stavu posledného súdneho rozhodovania a zároveň kontraindikuje vyhovieť návrhu o zníženie výživného.

20. Matka pracuje na skrátenej pracovnej úväzok, dôvodiť svojim zdravotným stavom a podnikateľskou situáciou zamestnávateľa, významne ovplyvnenou pandémiou COVID-19. K tomuto odvolací súd uvádza, že na polovičný úväzok pracovala matka už v roku 2019, teda pred nástupom pandémie. Jej zdravotné komplikácie boli tiež súdu známe, keďže boli ťažiskovým a vtedy jediným argumentom nedostatočnej príjmovej situácie matky. Matka v predchádzajúcom konaní zhodne uviedla, že finančne jej vypomáha sestra, zmienila sa o vyporiadaní BSM a úvere, ktorý si na ten účel vzala. Nezmenená ostala aj vyživovacia povinnosť matky voči teraz už plnoletému T..

21. Zhrnúc vyššie uvedené, matka v predmetnom konaní o zníženie výživného kopíruje svoju argumentáciu z predchádzajúceho konania, ktorou nesúhlasila s podaným návrhom otca o zvýšenie výživného zo sumy 30,- eur na 60,- eur. Niet žiadnej relevantnej skutočnosti, ktorý by zakladala zmenu pomerov podľa § 121 CMP a dôvodila zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o vyživovacej povinnosti matky voči mal. V..

22. Za daného stavu odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

23. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na nepreukázania zmeny pomerov v porovnaní so stavom posledného súdneho rozhodnutia, nepovažoval za potrebné vyporiadať sa s odkazom matky na tzv. tabuľkové výživné, či jej pôžičkami od sestry.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nevzhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP. Matka si síce náhradu trov konania uplatnila, avšak len s poukazom na ust. § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., bez uvedenia dôvodu, na základe ktorého by bolo spravodlivé jej návrhu vyhovieť. Napokon, odvolanie matky nebolo v konečnom dôsledku ani dôvodné, preto jej náhrada trov konania, resp. právneho zastúpenia, priznaná nebola.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).